

Årsberetning

FNF Østfold 2019

1. Innledning

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) er et samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. Formålet med FNF er å styrke organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker i de enkelte fylkene.

2. Saker (eksternt)

Østfold er et av landets tettest befolkede fylker, og presset på viktige arealer med naturmangfold, og for utøvelse av friluftsliv, er stort. FNF Østfold har gjennom 2019 fulgt opp små og store arealsaker med betydning for natur- og friluftslivsinteressene.

Viktigste saker:

Årsmøtet vedtar Årsplanen, som gir retningslinjer for hva FNF Østfold skal jobbe med. Denne er både spesifikk og generell. Gjennom året dukker det opp saker som er viktige for noen organisasjoner, og koordinator får også hjelp til å prioritere bort saker som ikke er aktuelle å engasjere seg i.

Vansjø

Vansjø, som er et vernet vassdrag, er et viktig regionalt friluftsområde med aktivitet rundt og på vannet, sommer som vinter. Flere av foreningene tilslutta FNF i Østfold har aktivitet her. Vansjø er regulert, og det er også drikkevannskilde. Det er flere tiltak i de tilgrensende kommunene, som vi ser kan forringe opplevelsen av naturen. Det er spesielt næringsområder som fører med seg forurensning som støy, støv og lukt, men også høye bygg som virker skjemmende på lenger avstand. I 2019 har vi uttalt oss til detaljregulering for Nore og Vanem i Moss kommune, og vi har også klaget på vedtak i denne planen, som vi mener er med å forringe Vansjøs kvaliteter som natur- og friluftsområde. Noe av klagen ble tatt til følge, og noe ble sendt til Fylkesmannen i Oslo og Viken for ny behandling.

Samferdsel: Borg Havn og KVU veiforbindelse øst

Kystverket har søkt Miljødirektoratet om å få utbedre farleden inn til Borg Havn. Prosjektet er delt i to, og har vært omstridt blant annet på grunn av inngrep i forurenset sjøbunn, i områder som ligger nær og inne i verneområder. Etter første høring ba Miljødirektoratet Kystverket gjøre en grundigere forundersøkelse, særlig med tanke på forurenset sjøbunn. I oktober 2019 fikk Kystverket innvilget søknaden med en del vilkår.

Da saken var på høring høsten 2018, gikk et samlet FNF Østfold sammen om å be Miljødirektoratet om å *ikke* innvilge søknaden til Kystverket. Det var derfor naturlig at vi

E-post: ostfold@fnf-nett.no

Tlf: 98 62 41 69

Web: www.fnf-nett.no/ostfold

Adresse: Oscar Pedersens vei 39 Pb. 220
1702 Sarpsborg

Org. nr.: 917044066

sammen leverte en klage på vedtaket om tillatelse til sprengning, mudring og dumping, da tiltakene kan få store miljøkonsekvenser lokalt, med potensiale til å spre seg over grensa til Sverige. Klagen blir sendt til Klima- og Miljødepartementet.

Sammen med FNF Akershus har FNF Østfold også engasjert seg i Konseptvalgutredning for veiforbindelse øst.

“Ulike konsepter skal utredes for en bedre vegforbindelse mellom E6 i Østfold og E6 på Romerike, med tilknytning til rv. 4, som sikrer nødvendig beredskap ved hendelser på vegnettet og avlaster E6 gjennom Oslo.”

Statens Vegvesen har ledet prosjektet, og avholdt flere møter hvor FNF har blitt invitert til å sitte i referansegruppa. FNF Østfolds styreleder, Ragnar Johnsen, har deltatt på møtene og holdt innlegg for å fremme interessene til natur- og friluftsansjonene underveis i prosessen. Rapporten med anbefalinger har høringsfrist 16. Mars 2020.

Vindkraft

NVE hadde nasjonal ramme for vindkraft på land på høring med frist 1. oktober 2019. At NVE på tross av anbefalingene fra Miljødirektoratet og Riksantikvaren valgte å beholde ett analyseområde i Østfold, skapte stort engasjement i tilslutta foreninger i FNF Østfold. Det ble levert gode verdifulle innspill med lokal kunnskap, og alle tilslutta foreninger (bortsett fra OF da dette er utenfor deres område) stilte seg bak uttalelsen som ble levert. Alle berørte kommuner uttalte seg også og ba om at deres arealer ble tatt ut av den helhetlige rammen.

Uttalelser i 2019

Det er arbeid med planer som tar det meste av tiden til koordinator gjennom året, og dette er i tråd med styringsdokumentet. I 2019 har koordinator gått gjennom og vurdert i overkant av seksti planer av forskjellig karakter. Det er levert høringsuttalelser/innspill til planarbeid på omtrent halvparten av disse i løpet av året. Noen få er fra et samlet FNF Østfold, andre uttalelser er levert på vegne av noen foreninger, og i noen få tilfeller har fylkeskoordinator hjulpet enkelte foreninger å skrive uttalelse. Regionale planer og kommuneplaner har alltid prioritet.

LISTE OVER UTTALELSER

Kommune/myndighet-område/type plan-status FNF-type høring

Skiptvet, Kommuneplanens samfunnsdel, ok-sendt, høring
Våler, Kommuneplanens arealdel, sett på, høring planprogram
Våler og Moss Næringspark, ok-sendt, høring detaljregulering
Skiptvet, Vamma Miljøpark, sett på, varsel oppstart og planprogram
Moss kommune, Nore og Vanem, ok-sendt, detaljregulering
Råde kommune, Kommuneplanens arealdel, sett på, planprogram
Fredrikstad, Hankøundet, sett på, forslag til områderegulering
Fredrikstad, Bjølstad studentboliger, sett på, forslag til detaljregulering
Hvaler, Kartlegging og verdisetting av friluftsområder, sett på, høring
Fredrikstad, Kommuneplanens arealdel, ok-sendt, høring
Råde kommune, Råde pukkverk/massedeponi, ok-sendt, oppstart m/planprogram

E-post: ostfold@fnf-nett.no

Tlf: 98 62 41 69

Web: www.fnf-nett.no/ostfold

Adresse: Oscar Pedersens vei 39 Pb. 220
1702 Sarpsborg

Org. nr.: 917044066

Fredrikstad, Ørebekk næringsområde, sett på, høring
Fredrikstad, Domberg Næringsområde, Årum, sett på, oppstart planprogram
Fredrikstad, Marnet Marine Park, sett på, høring detaljregulering
Eidsberg, Kommuneplanens arealdel rettelse, sett på, høring
Råde, Solli miljøpark, sett på, oppstart detaljregulering/omregulering
Trøgstad, Grav industriområde, sett på, oppstart detaljregulering
EU, Evaluering av vanndirektivet, ok-sendt, evaluering av vanndirektivet
Statens Vegvesen, Rv 109, sett på, detaljregulering/bypakken-bedre forholdene for gående og syklende
Marker, Klimaplan, sett på
Kystverket, innseilinga til Halden, sett på, undersøkelsesprogram
Østfold fylkeskommune, rullering av handlingsprogram folkehelse, sett på
NVE, Nasjonal ramme for vindkraft på land, ok-sendt, brev til siste frist 1. april
OED, Nasjonal ramme for vindkraft på land, ok-sendt, landsdekkende plan for vindkraftegnede områder
Fylkesmannen, Skogvern Risen Marker kommune, sett på, frivillig skogvern, verneforskrift
Vannregion Glomma og norske delen av Västerhavet, ok-sendt, planprogram og hovedutfordringer for vannregion Glomma, felles uttalelse FNF Østfold, Akershus, Oppland, Hedmark
Organisering av medvirkning i Viken fylkeskommune, ok-sendt
Skiptvet, Torget Meieribyen, sett på, detaljregulering
Fylkesmannen, Søknad om mudring og dumping Evjesund/Sletter, sett på- NJFF sendte høring
Statens Vegvesen, fv 115 Skjønnerød-Nordby vedlikehold, sett på- høring detaljregulering
Skiptvet, Kommuneplanens arealdel, ok-sendt, plan på høring
Aremark, Kommuneplanens arealdel, sett på, høring
Fylkesmannen, Skogvern i Sarpsborg og Våler, sett på, høring
Fylkesmannen, Kryssing av Mosseelva-legging av kabler for fjernvarme, Moss kommune, ok-sendt, høring
Fylkesmannen, Mudring i Hvaler og dumping i Råde kommune, sett på, høring
Sarpsborg kommune, kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2020-2031, ok-sendt, høring planprogram
KLD, Endringer i rovviltforvaltningen/naturmangfoldloven, sett på-kommenterer ikke, høring
Nye Moss kommune, Areal del kommuneplanen, ok-sendt, høring
Fylkeskommunen, Handlingsprogram folkehelse 2020-2023, sett på, høring
Fylkesmannen, Mudring i Hvaler, Herføl, Henry A Larsens vei 16, ok-sendt, høring
Våler, Kommuneplanens arealdel, ok-sendt, høring
Sarpsborg kommune, Kommunedelplan klima og energi, sett på-ingen merknader, høring planprogram
Østfold fylkeskommune/Turkart Østfold, Strategi 2019-22, sett på- NJFF sendte høring
Fredrikstad, Fortau strekningen Trollaldalen-tangen, sett på, høring
Fylkesmannen, Tiltak i sjø Hafslund_sjøkabler, ok-sendt, høring
Fylkesmannen, Mudring Skjæløy slipp, ok-sendt, høring
Moss kommune, Nore og Vanem, ok-sendt, klage sendt 9. juli 2019
Fylkesmannen, Mudring og dumping i Rørvikbukta Råde, sett på, høring
Fylkesmannen, Mudring to steder ved Borg Havn, sett på, høring

---

E-post: ostfold@fnf-nett.no

Tlf: 98 62 41 69

Web: www.fnf-nett.no/ostfold

Adresse: Oscar Pedersens vei 39 Pb. 220
1702 Sarpsborg

Org. nr.: 917044066

Rakkestad, Halden, Sarpsborg og Eidsberg, Brosjyre vindkraft, ok-sendt, informasjon
Rakkestad kommune, Planprogram Kommuneplan, sett på, sendt mail til kommunen
Fylkesmannen Oslo og Viken, Endret forskrift for RMP, ok-sendt, samarbeid med FNF Akershus
Fredrikstad kommune, Dokka, sett på, oppstart detaljregulering/planprogram
Miljødirektoratet, Forskrift for utslipp fra kunstgressbaner, ok-sendt, høring
Våler kommune, Fjell Skytebane, sett på-kommenterer ikke
Fylkesmannen Oslo og Viken, Søknad om tillatelse etter forurensningsloven, sett på, høring
Råde kommune, Kommunedelplan klima og energi, sett på, planprogram
Fredrikstad kommune, Haugstenåsen, sett på, detaljregulering
Fredrikstad kommune, Offisersporten, sett på, detaljregulering
Skiptvet kommune, Kirkengen, sett på, varsel om oppstart reguleringsplan
Fredrikstad kommune, Storveien 5, sett på, varsel om oppstart
Fylkesmannen Oslo og Viken, MOVAR utvidelse av drifttillatelse, sett på, høring
Miljødirektoratet, Tillatelse til mudring, sprenging og dumping, Borg Havn, ok-sendt, klage på vedtak
Moss kommune, Nore og Vanem, ok-sendt, klage på vedtak

Møter, seminarer og representasjon

- 14. Januar: Kontaktmøte med Østfold Fylkeskommune, Pål Erik Jensen
- 16. Januar: Miljødirektoratet, Vanndirektivet
- 26. Februar: Oppstartsmøte Ytre Hvaler Nasjonalpark, Besøksstrategi
- 6. Mars: Strandryddeworkshop i Fredrikstad m/Oslofjordens Friluftsråd
- 7. Mars: SRN-seminar Oslo
- 30. April: Vannområde Glomma Sør, vannkvalitet og vassdragsbruk
- 15. Mai: Fellesmøte friluftsliv, Fylkeskommunen i Østfold
- 4. Juni: Befaring Nore og Vanem, Moss kommune
- 18. Juni: Møte m BaneNOR, hensettingsanlegg
- 18. Juni: Møte om vindkraft i Rakkestad
- 8. August: Møte m/Fylkeskommunen
- 28. August: Politisk samtalemøte i Askim i forbindelse med Friluftslivets Uke
- 15. Oktober: Frokostseminar Klima- og Miljødepartementet
- 15. Oktober: Dialogmøte Viken-paraplyer
- 6. November: Samling friluftsliv, Miljødirektoratet i Trondheim
- 11. Desember: Møte m/Fylkeskommunen

I tillegg har styreleder Ragnar Johnsen deltatt på flere møter med referansegruppa for KVU veiforbindelse øst, og således representert FNF Østfold.

Arrangementer:

FNF Østfold arrangerte politisk samtalekveld uka før Friluftslivets Uke 2019, med god hjelp av Østfold Fylkeskommune og Askim kommune. Politikere fra nye Indre Østfold kommune var godt representert, og vi hadde invitert Fredrikstad Aktivitetsråd, Forum for friluftsliv Spydeberg og Drammen Friluftforum som innledere. Generalsekretær i Norsk Friluftsliv, Lasse Heimdal, deltok

---

E-post: ostfold@fnf-nett.no

Tlf: 98 62 41 69

Web: www.fnf-nett.no/ostfold

Adresse: Oscar Pedersens vei 39 Pb. 220
1702 Sarpsborg

Org. nr.: 917044066

også, samt flere representanter fra de forskjellige tilslutta foreningene i FNF Østfold. Arrangementet ble annonsert i Smaalenenes Avis og fikk en omtale der.

Informasjon/media

Informasjon til kommuner/myndigheter:

- Vindkraftbrosjyre med fakta og bilder. Denne gikk ut til politikere i alle kommuner som hadde områder inne i nasjonal ramme for vindkraft på land.
- Brev til politikere i Moss om Vanemskogen, og dens verdi for natur- og friluftinteressene ned mot Vansjø
- Brev til Samferdselsdepartementet angående veiforbindelse øst KVU

Debattinnlegg/kronikker i skriftlige og digitale medier:

- Om nærturområdet i Mørkedalen, Fredrikstad kommune. Leserinnlegg i Fredrikstad Blad, samt innlegg på nettmagasinet Harvest Magazine.
- Kronikk om Borg Havn-prosjektet i nettmagasinet Harvest Magazine og Demokraten/Dagsavisen.
- Leserinnlegg om videreføring av økonomisk støtte til Aktivitetsrådet i Fredrikstad kommune. Oppfølging av kommunedelplanen Aktive Liv. Fredrikstad Blad og Demokraten/Dagsavisen.

Radio/TV:

- Medvirkning i programmet "Eftan", NRK Østfold om hvorfor nærturområder er så viktige.

Informasjon internt:

- Fylkeskoordinator sender oppsummering av FNF-arbeidet ca en gang i måneden. Vi har også en fast spalte i medlemsbladet til NJFF Østfold; Østfold Info, samt samarbeid med redaktør for medlemsbladet til DNT Nedre Glomma.

3. Organisatorisk (internt)

Tilsluttede organisasjoner:

Det er ingen forandring på antallet tilslutta organisasjoner i forumet. I 2019 har forumet bestått av Naturvernforbundet i Østfold (NiØ), Den Norske Turistforening (DNT) (som består av 4 foreninger; DNT Indre Østfold, DNT Nedre Glomma, DNT Vansjø, Tistedalens Friluftslag), Oslofjorden Friluftsråd (OF), 4H Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold (NJFF), Norsk Ornitologisk Forening Østfold (NOF) og Østfold Botaniske Forening (ØBF)

Interne møter i FNF:

Fylkeskoordinator har regelmessige telefonmøter med alle koordinatorene og daglig leder. Det har også vært avholdt to nasjonale FNF-samlinger. Samlingene er en blanding av faglig påfyll, organisatoriske temaer og opplæring i nye systemer.

Region Oslofjord består av fylkeskoordinatorene i fylkene rundt fjorden, og vi møtes fysisk en gang i halvåret, samt at vi har månedlige telefonmøter. Dette vurderes som svært nyttig, både faglig og for arbeidsmiljøet.

Det har vært avholdt 3 ordinære styremøter, samt flere samarbeidsmøter angående

---

E-post: ostfold@fnf-nett.no

Tlf: 98 62 41 69

Web: www.fnf-nett.no/ostfold

Adresse: Oscar Pedersens vei 39 Pb. 220
1702 Sarpsborg

Org. nr.: 917044066

sammenslåingen til FNF Viken/Oslo.

Styret:

Fram til årsmøtet 2019 har styret bestått av:

Naturvernforbundet i Østfold: Ragnar Johnsen 2 år (leder) vara:

Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold: Vidar Holthe (styremedlem), vara: Arne Nordeng

Oslofjordens Friluftsråd: Rune Svensson (styremedlem) 2 år, vara Cathrine Restad-Hvalbye

Norsk Ornitologisk Forening Østfold og Østfold Botaniske Forening: Ole Petter Skallebakke (styremedlem) 2 år, vara Rune Aae

DNT Vansjø: Per Livar Engene (styremedlem) 2 år, vara Jan-Erik Bjerkeli

Fra årsmøtet 2019 har styret bestått av:

Naturvernforbundet i Østfold: Ragnar Johnsen 1 år (gjenvolgt leder) vara:

Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold: Vidar Holthe (styremedlem), vara: Arne Nordeng

Oslofjordens Friluftsråd: Rune Svensson (styremedlem, Espen Søylen tok over da han gikk inn som direktør i OF) 1 år, vara Cathrine Restad-Hvalbye

Norsk Ornitologisk Forening Østfold og Østfold Botaniske Forening: Ole Petter Skallebakke (styremedlem) 1 år, vara Rune Aae

DNT: Kjersti Berg-Sandvik (styremedlem) 2 år, DNT Indre Østfold

Det har vært holdt tre styremøter i løpet av 2019, i tillegg til en del avklaringer som gjøres digitalt.

Administrasjon:

Den sentrale organisasjonen Forum for Natur og Friluftsliv har det tekniske arbeidsgiveransvaret for koordinatorene i fylkene. Denne organisasjonsformen ble vedtatt i mai 2015. Daglig leder i FNF Nasjonalt er ansatt fra 01.01.2016. (Se eget styringsdokument for FNF Sentralt) FNF Østfold har siden 10. september 2015 hatt en ansatt koordinator (Nina Frydenlund) i 100% stilling (fra 1/11-2016)

FNF Østfold er registrert i Enhetsregisteret og organisasjonsnummeret er: 917 044 066.

Kontor har vært leid hos Hvaler kommune, på Skjærgårdens Hus, noe som har ført til en svært høy kostnad for leie av kontorplass. Våren 2019 ble denne leieavtalen sagt opp, og FNF Østfold har nå kontorplass på Fylkeshuset i Sarpsborg.

Regionreform og Viken

Fra og med 2020 inngår Østfold i fylket Viken sammen med Akershus og Buskerud. FNF Nasjonalt har gjort et styrevedtak på at fylkesvise FNF i Østfold, Akershus, Buskerud og Oslo slår seg sammen for å tilpasse seg den nye regionen. Koordinatorene har jobbet sammen om dette, og det er også opprettet en arbeidsgruppe hvor de fylkesvise styrene er representert. Dette har vært en prioritert oppgave i årsplanen for 2019, og arbeidet vil fortsette videre i 2020.

E-post: ostfold@fnf-nett.no

Tlf: 98 62 41 69

Web: www.fnf-nett.no/ostfold

Adresse: Oscar Pedersens vei 39 Pb. 220
1702 Sarpsborg

Org. nr.: 917044066

4. Økonomi

FNF Østfold har i 2019 bidratt med 100 000 kroner til lønn til koordinator, samt utgifter til drift. Dette var budsjettert. For 2020 fortsetter denne ordningen som synliggjort i budsjett. I henhold til samarbeidsavtalen med Østfold Fylkeskommune mottar FNF Østfold et årlig tilskudd på 150 000 kroner. Denne avtalen gjelder inntil noe annet er bestemt av politikere i Viken fylkeskommune.

I og med at leieavtalen for kontorplass i Hvaler kommune er oppsagt, har vi spart litt på denne utgiftsposten i 2019.

Alle tilskudd som gis til tilslutta foreninger i forbindelse med Friluftslivets Uke, kommer fra Norsk Friluftsliv, etter søknad fra foreningene. Dette går altså ikke av FNF Østfold sitt budsjett.

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund

Fylkeskoordinator
FNF Østfold

E-post: ostfold@fnf-nett.no

Tlf: 98 62 41 69

Web: www.fnf-nett.no/ostfold

Adresse: Oscar Pedersens vei 39 Pb. 220
1702 Sarpsborg

Org. nr.: 917044066

